

Sortförsök i fodermajs

Jan Jansson, Hushållningssällskapet i södra Älvsborg

I ett försök med fodermajs på Rådde gård, Länghem provades under 2002 fem olika fodermajssorter från Plantev och Scandinavian Seed. Kolvavkastningen uppgick i medeltal till ca 5 ton ts/ha och totalavkastningen till ca 10 ton ts/ha. Sorten Speedy (Ssd) hade den högsta torrsubstanshalten i totalskörden med ca 33 %. Kolvandelens av den totala torrsubstansavkastningen varierade från 49 % till 52 % för de fem sorterna. Sorterna Avenir (Pl) och Speedy uppvisade högst kolvandel. I en praktisk odling på Höga i Fotskäl skördades sorterna Speedy och Cresendo (Adv) försöksmässigt. Totalavkastningen uppgick till 14,1 ton/ha respektive 14,5 ton/ha med en kolvandel på 56 % respektive 49 %.

Bakgrund

Odlingen av fodermajs ökar. Det var 20 års sedan förra odlingsperioden började i Mark i Sjuhäradsbygden och det var 15 års sedan den upphörde. Sedan dess har klart tidigare sorter kommit på marknaden. I syfte att belysa kolvavkastningsförmågan hos det nya sortmaterialet på en plats där vegetationsperioden är förhållandevis kort, har under 2002 ett sortförsök med de av firmorna för platsen rekommenderade sorterna genomförts på Rådde gård i Länghem. Rådde ligger ca 190 m över havet. För att fodermajsodlingen skall vara framgångsrik krävs hög kolvandel i skörden. Energin finns i form av stärkelse i en välmatad kolv. För att uppnå detta krävs i princip en frostfri period om fem månader. Odlingssäsongen 2002 var helt klart lämp-

lig för fodermajsproduktion. Det tyder avkastningsnivån på den praktiska odlingen som Bengt Engdahl hade på Höga i Fotskäl i Marks kommun. Hur blir det till nästa år?

Utförande och resultat

Försöket på Rådde såddes den 15 maj och gödslades med 20 ton/ha fast stallgödsel samt 400 kg/ha NPK 22:4:9 på våren. En övergödsling gjordes med 50 kg N/ha i kalksalpeter den 26 juni. Total N-giva blev därmed ca 150 kg N/ha. Sådden utfördes med patrullens vanliga försökssåmaskin. Av den anledningen blev plantavståndet i raden ojämnt. En gallring skedde den 26 juni. Det färdiga beståndet innehåll mellan 5-6 plantor/m².

I Bengt Engdahls praktiska odling på Höga var plantantalet ca 7 plantor/m² vid skörd. En startgiva i form av NP radmyllades här vid sådd. Den totala N-givan var ca 180 kg N/ha.

Försöket på Rådde ogräsbekämpades inte enligt gängse principer. Det behandlades endast en gång den 3 juni med Basa-gran SG. Ogräsbekämpningen på Höga gjordes enligt rekommendationerna. På båda platserna bekämpades fritflugan.

Avkastningsresultat

Högst kolvavkastning i försöket på Rådde hade sorten Companero, ca 20 % högre kolvavkastning än Avenir, Cameron och Speedy. Sorten Total låg ytterligare ca 10 % lägre. Torrsubstanshalten i kolvarna var högst i Speedy, som är beskriven som en tidig sort. Sorterna Speedy, Cameron och Avenir hade

högre ts-halt i kolvarna än den högst avkastande sorten Companero. Ts-halten i totalskörden anses som ett visst mått på energihalten i majsensilaget. Den rangordningen följer helt ts-halten i kolvarna och även kolvandelens av totalskörden: Speedy > Avenir > Cameron > Companero > Total.

Den praktiska odlingen på Höga uppvi-

sar höga ts-avkastningar för de båda sorterna Cresendo och Speedy. Såväl kolvandelens (56 resp. 49 %) som ts-halten i kolvarna (52 resp. 53 %) är klart högre än i försöket på Rådde. Sorten Cresendo verkar vara relativt liktidig med Speedy och med en klart högre kolvskörd.

Tabell 1. Totalavkastning och kolvavkastning i kg ts/ha för ett sortförsök med fodermajs, L7-9000-02V på Rådde gård 2002 och skördeytor från praktisk odling på Höga, Fotskäl, Marks kommun

L7-9000-02 V		Kolvavkast.		Ts-halter i procent för			Totalskörd		Kolvandel
		kg ts/ha	Rel	kolv	stjälk	totalskörd	kg ts/ha	Rel	%
Avenir	(PI)	4930	<u>100</u>	42,9	25,1	32,1	9430	<u>100</u>	52,4
Cameron	(PI)	5020	102	39,7	25,3	30,7	10310	109	48,8
Total	(PI)	4460	90	32,5	23,7	27,2	9440	100	47,4
Companero	(Ssd)	5910	120	39,1	24,3	30,2	11550	122	51,3
Speedy	(Ssd)	4840	98	46,6	25,1	32,9	9380	99	51,7
CV %		8,5	0				8,8	0	
Fotskäl									
Cresendo	(Adv)	8150	<u>100</u>	52,0	21,7	32,1	14530	<u>100</u>	56
Speedy	(Ssd)	6920	85	53,0	23,7	32,4	14170	98	49